

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-10-27
Besvaras senast
2023-11-08 kl. 12.00

Till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2023/24:165 Norrköpings flygplats som beredskapsflygplats

Utredaren Peter Norman har haft i uppdrag att utreda det statliga ansvaret för flygplatserna i Sverige, vilket redovisas i betänkandet *Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet – För tillgänglighet och beredskap* (Ds 2023:3). En central utgångspunkt i det redovisade betänkandet är omläggningen av de statliga driftsstöden till icke-statliga flygplatser, där ett avgörande kriterium är uppdraget som beredskapsflygplats. Under de senaste åren har allt fler flygplatser blivit utsedda till beredskapsflygplatser, och ytterligare flygplatser har i och med utredningen lyfts fram som lämpliga kandidater.

Statsrådet har tidigare påpekat att det nuvarande säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde understryker behovet av beredskapsflygplatser, utifrån totalförsvarets behov och även för att säkra samhällsviktig luftfart som ambulansflyg, räddningstjänst och brandflyg. Med anledning av att regeringen i den slutliga sammanvägningen av alla förslag förbereder ett mer långsiktigt system för de icke-statliga flygplatserna är det angeläget att känna till avgörande omständigheter när det gäller Norrköpings flygplats, som inte utsågs till beredskapsflygplats för 2023.

Norrköpings flygplats spelar i dag en viktig roll när det kommer till samhällsviktig luftfart med ett mycket fördelaktigt geografiskt läge, där närhet till europaväg, järnväg och hamn, för omlastning och ombasering, finns. Inför det förestående Natomedlemskapet kan Norrköpings flygplats komma att få en betydande roll för totalförsvaret, inte minst för att säkerställa tillförsel av materiel och trupp. Flygplatsen i Norrköping är likaså en av de icke-statliga flygplatser som har längst landningsbana och stora uppställningsplatser, i den klass som kallas 4E.

Försvarsmakten lyfter i sitt remissvar behovet av ett tätare nät av beredskapsflygplatser och har likaså deklarerat behovet av Norrköpings flygplats som beredskapsflygplats. Faktum är att Försvarsmakten är en flitig användare av flygplatsen i Norrköping. Under Aurora 23, den största militära övningen i Sverige på 30 år, deltog exempelvis Norrköpings flygplats i ett lyckat samarbete med militären. Det är också angeläget att, i det sammanhanget, påpeka vikten av att militära flygplansresurser kan spridas ut till civila flygplatser, och inte enbart bör hanteras av militära flygbaser.

Norrköpings flygplats redogör för att flygplatsen under 2023, vid fyra tillfällen

och under olika långa perioder, fått i uppdrag av Trafikverket att gå över i beredskap. Anledningen till detta har bland annat varit att den flygplats i länet som tilldelats beredskapsansvar enligt uppgift har haft bemanningsproblem och tekniska svårigheter. Flygplatsen i Norrköping utsågs under 2021–2022 som tillfällig beredskapsflygplats under covid-19-pandemin. Med anledning av detta tog flygplatsen emot ett stort antal landningar. Under perioden 2021–2022 har exempelvis flygambulansen nyttjat Norrköpings flygplats cirka 200 gånger. Eftersom Vrinnevisjukhuset i Norrköping inte har någon helikopterplatta behöver ambulanshelikoptern även återkommande använda sig av flygplatsen.

Norrköping är dessvärre en kommun som är hårt drabbad av allvarliga våldsbrott såsom skjutningar och sprängningar. Under 2023 har Norrköpings flygplats därför haft en polishelikopter stationerad för aktiv brottsbekämpning och trygghetsskapande åtgärder. Förutom grundläggande service som tankning har flygplatsen även ombesörjt vilorum och uppehållsrum för polisens personal kostnadsfritt. Detta för att bistå kommunen och polisen i en orolig tid. I det fall Norrköpings flygplats inte utses till beredskapsflygplats kommer flygplatsen enligt uppgift att vara nödgad att avsluta den här samhällsviktiga servicen.

På sikt är det inte hållbart att Norrköpings flygplats även fortsättningsvis ska behöva gå in och tillfälligt täcka behovet som beredskapsflygplats i Östergötlands län. Norrköpings flygplats har den kapacitet som krävs, och det finns bevisligen ett återkommande behov av att nyttja flygplatsen för samhällsviktiga uppdrag. Förutom det faktum att Norrköpings flygplats ofta används för beredskapsändamål är flygplatsen också en del av ett unikt transportnav som behöver tas till vara. Ekonomin är givetvis en avgörande faktor när det kommer till förmågan att hantera den beredskapsfunktion som efterfrågas. För att kunna upprätthålla viktig infrastruktur och samhällsbärande verksamhet är det statliga stödet till icke-statliga flygplatser helt centralt. Norrköpings flygplats bör därför inte undantas det stödet.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Andreas Carlson följande:

Avser statsrådet att verka för att Norrköpings flygplats ska utses till beredskapsflygplats?

.....
Clara Aranda (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch